

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

27 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu și de către partea vătămată Ionița Lidia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, în cauza penală în privința lui,

Servitenco Victoria

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 24.02.2020 – 22.12.2020;

Instanța de apel: 03.02.2021 – 21.07.2021;

Instanța de recurs: 22.09.2021 – 27.06.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central, din 22 decembrie 2020, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Servitenco Victoria a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a aplicat pedeapsa penală sub formă de 5 (cinci) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități de administrare a bunurilor materiale și mijloacelor bănești pe termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a încasat de la Servitenco Victoria în beneficiul lui Ioniță Lidia, prejudiciul material în mărime de 89 979,00 (optzeci și nouă mii nouă sute șaptezeci și nouă) lei.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a încasat de la Servitenco Victoria în beneficiul lui Covcaliuc Nicolai, prejudiciul material în mărime de 57 522,91 (cincizeci și șapte mii cinci sute douăzeci și doi) lei 91 bani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că Servitenco Victoria, dând dovadă de un comportament viclean și dolosiv, a determinat-o pe cet. Ioniță Lidia de a încheia cu OCN "Easy Credit" SRL, contractul de credit nr. 099584741, prin care a fost procurat, în credit, telefonul mobil de model "Xiaomi Redmi" în preț de 9 999,00 lei.

Tot la 11.06.2018, a determinat-o pe cet. Ioniță Lidia să încheie cu BC "Moldova-Agroindbank" SA, sucursala Soroca, contractul de credit nr. S180230/771, obiectul căruia l-au constituit mijloacele bănești în sumă de 49 980,00 lei.

La 03.07.2018, a determinat-o pe cet. Ioniță Lidia să încheie cu ÎCS „Iute Credit” SRL, contractul de credit cu nr. 958808, obiectul căruia l-au constituit mijloacele bănești în sumă de 24 000,00 lei.

Tot la 07.07.2018, a determinat-o pe cet. Ioniță Lidia să încheie cu OM "Idea Credit" SRL contractul de credit cu nr. SC 455/07, obiectul căruia l-au constituit mijloace bănești în sumă de 6000,00 lei, care au fost folosite la achitarea unei canapele.

La încheierea fiecărui contract a asigurat-o pe cet. Ioniță Lidia că, nu va suporta care-va consecințe din cauza neachitării acestora, urmând ca Servitenco Victoria să soluționeze toate întrebările legale de achitarea contractelor de credit, prezentând astfel, ca adevărată o faptă mincinoasă în privința părților naturii actului juridic și obținând în așa mod încrederea, a obținut de la Ioniță Lidia bunurile procurate în credit și anume: telefonul mobil de model "Xiaomi Redmi" și canapeaua, cât și mijloacele bănești, în numerar, în sumă totală de 89 979,00 lei, pe care le-a însușit.

Ca urmare, contractele de credit nu au fost achitate de către Servitenco Victoria, iar cet. Ioniță Lidia a fost informată de către OCN "Easy Credit" SRL, BC "Moldova-Agroindbank" SA, sucursala Soroca, ÎCS "Iute Credit" SRL și OCN "Idea Credit" SRL, despre necesitatea achitării contractelor de credit.

În continuare Servitenco Victoria, acționând cu aceeași intenție unică, având drept scop dobândirea ilicită a mijloacelor bănești de la Covcaliuc Nicolai, dând dovadă de un comportament viclean și dolosiv, la 28.05.2019, l-a determinat pe ultimul de a încheia cu BC "Energbank" SA, sucursala Soroca, contractul de credit cu nr. 899-4066f, obiectul căruia l-au constituit mijloacele bănești, în sumă de 57522,91 lei, asigurându-l pe Covcaliuc Nicolai, că acesta nu va achita contractul de credit și nici nu va suporta care-va consecințe din cauza neachitării acestuia, urmând ca Servitenco Victoria, să soluționeze toate întrebările legate de achitarea contractului de credit, prezentând astfel, ca adevărată o faptă mincinoasă în privința părților naturii actului juridic și

obținând în așa mod încrederea, a obținut de la Covcaliuc Nicolai mijloace bănești în numerar, în sumă totală de 57522,91 lei, pe care a însușit-o, cauzându-i astfel părții vătămate Covcaliuc Nicolai o daună materială considerabilă.

Ca urmare, contractul de credit nu a fost achitat de către Servitenco Victoria, iar cet. Covcaliuc Nicolai, a fost informat de către BC "Energbank" SA, sucursala Soroca, despre necesitatea achitării contractului de credit.

Prin acțiunile sale Servitenco Victoria a cauzat părților vătămate o daună materială în proporții mari în valoare totală de 147501,91 lei.

Instanța de judecată a constata că acțiunile inculpatei se încadrează juridic în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, cu indicii de calificare: „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința actului juridic, cu încheierea acestuia, determinat de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune în proporții mari”.

3. *Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond*, au declarat apel procurorul în raionului Soroca, Tatiana Andronic și partea vătămată Ionița Lidia.

3.1 Procurorul în raionului Soroca, Tatiana Andronic, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Servitenco Victoria să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de gestionarea bunurilor materiale și mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului a invocat faptul, că instanța de judecată just a stabilit circumstanțele cauzei și corect a calificat acțiunile inculpatei Servitenco Victoria Ion în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, însă i-a numit inculpatei o pedeapsă prea blândă pentru infracțiunea comisă, aplicând institutul suspendării condiționate a pedepsei cu închisoarea stabilită.

La fel indică, că conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea prevăzută la art.190 alin. (4) Cod penal, comisă de inculpată, se califică drept una gravă.

Indică, că la aplicarea pedepsei față de inculpata Servitenco Victoria, instanța de judecată a reținut drept circumstanță atenuantă căința sinceră, circumstanțe agravante nu au fost reținute, însă instanța de judecată nu a luat

în considerație faptul că declarațiile inculpatei privind căința sinceră, în coroborare cu comportamentul ultimei și atitudinea față de fapta comisă, au avut un caracter pur formal, date numai cu scopul de a fi pedepsită cât mai blând pentru infracțiunea săvârșită.

Consideră, că cert este faptul că părților vătămate Ionița Lidia și Covcaliuc Nicolai le-au fost cauzate prejudicii materiale enorme, acestea nefiind pe măsura ultimilor, de a le recupera în termeni restrânși, iar inculpata, din momentul comiterii infracțiunii de escrocherie și până în timpul de față nu a făcut care-va încercări de a le recupera.

Totodată, în cadrul urmăririi penale inculpata Servitenco Victoria nu și-a recunoscut vina, declarând faptul, că nu a avut intenția de a intra ilicit în posesia mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale părților vătămate și nu a abuzat de încrederea acestora.

Mai menționează, că în ședința de judecată, inculpata a declarat că-și recunoaște vina, dar acest fapt nu demonstrează căința ei sinceră și activă, ci faptul, că aceasta a încercat sub orice metodă să evite răspunderea penală pentru fapta comisă cât și răspunderea materială față de părțile vătămate.

Reiterează faptul, că anterior inculpata Servitenco Victoria nu a fost atrasă la răspundere penală, însă comportamentul viclean și dolosiv al ultimei în coraport cu părțile vătămate, nu lasă loc de o interpretare favorabilă a faptului că, suspendarea condiționată pe un termen de probă a executării pedepsei cu închisoarea, aplicată de instanța de judecată, va atinge efectul scontat.

Evidențiază că instanța de judecată, aplicând institutul suspendării condiționate a pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatei Servitenco Victoria, a trecut cu vederea și faptul că inculpata, obținând prin fraudă mijloacele financiare și bunurile materiale de la partea vătămată Ionița Lidia, nu s-a limitat numai cu acest fapt, dar intenționat, fără a avea care-va remușcări de conștiință, și-a continuat îndeletnicirea sa criminală și a obținut prin fraudă mijloacele financiare și de la partea vătămată Covcaliuc Nicolai.

Consideră, că pedeapsa este echitabilă numai atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lor, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Atrage atenția asupra faptului, că în cazul în care inculpata Servitenco Victoria Ion va fi condamnată la pedeapsa cu închisoarea, ultima va simți efectul legii penale, având suficient timp de a-și revedea comportamentul său

deviant și de a sta pe calea corijării.

Analizând circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatei, care la locul de trai se caracterizează satisfăcător, nu este angajată în câmpul muncii, cât și atitudinea nepăsătoare a ultimei față de infracțiunea comisă și consecințele acesteia, consideră că pedeapsa penală, solicitată de către partea acuzării, ar fi una echitabilă și va preveni comiterea de noi infracțiuni de agest gen atât din partea inculpatei, cât și din partea altor persoane.

3.2 Partea vătămată Ionița Lidia, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri modificate, legale și întemeiate, prin care să-i fie restituit integral prejudiciul material în sumă de 130 000 (o sută treizeci mii lei) cauzat de către Servitenco Victoria.

În motivarea apelului a invocat netemeinicia sentinței pronunțate, menționând, că instanța de fond fiind influențată de către avocatul inculpatei, a scos din dosar o parte din contractele încheiate cu băncile de creditare de la care ea a împrumutat bani și pe care prin înșelăciune le-a transmis Victoriei Servitenco.

Suma de bani care figurează în contractele scoase din dosar constituie 40 000 (patruzeci mii) lei, prejudiciu material. Deci, suma de 40 000,00 lei adăugată la suma prejudiciului material de 89 979,00, întemeiază încasarea de la Servitenco Victoria în beneficiul ei, suma integrală de aproape 130 000 (una sută treizeci mii) lei.

Menționează, că o altă încălcare gravă comisă de către instanța de fond, constituie faptul că nu au fost admise demersurile sale privind audierea martorilor în conformitate cu art. 370 Cod de procedură penală, care ar fi confirmat declarațiile depuse de ea și anume: Popovschi Nina, Vovic Lidia, Vovic Elena, Vîrlan Ina, Neamțu Igor, D-na Ina angajată a BC "Moldinconbank"; Popovschi Tatiana și Străinu Vera director Sucursala Soroca BC "Energbank" SA.

Nu este de acord cu sentința adoptată deoarece inculpata Servitenco Victoria nu va executa pedeapsa cu închisoarea.

4. *Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021* au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului în Procuratura raionului Soroca, Tatiana Andronic și a părții vătămate, Ionița Lidia, fiind menținută sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central, din 22 decembrie 2020, fără modificări.

4.1 Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate a reținut că instanța de fond a judecat cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, procedură prevăzută de articolul 364¹ Cod de procedură penală, sentința fiind contestată doar în latura

pedepsei și prejudiciului material.

Instanța de apel a constatat că inculpata Servitenco Victoria a comis o infracțiune din categoria celor grave potrivit art. 16 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante reținând căința sinceră, totodată, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, relevant fiind și faptul, că la locul de trai inculpata se caracterizează satisfăcător, la evidența la medicul psihiatru și narcolog nu se află, just concluzionându-se asupra faptului, că astfel în privința Victoriei Servitenco pentru atingerea scopului pedepsei penale și întru evitarea comiterii de noi infracțiuni din partea acesteia oportună este aplicarea pedepsei cu închisoarea.

La caz, sancțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. Reieșind din normele sus indicate, noile limite ale pedepsei pentru infracțiunea incriminată în baza art. 190 alin. (4) Cod penal se încadrează între 4 ani 8 luni și 6 ani și 8 luni, deci pedeapsa stabilită Victoriei Servitenco sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani pentru infracțiunea incriminată, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală este în limitele noi stabilite.

Colegiul a statuat că, de către instanța de fond corect s-a statuat că este posibilă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or aceasta anterior nu a fost condamnată, se caracterizează satisfăcător, a fost de acord să achite părților vătămate prejudiciul cauzat, corect concluzionându-se că, nu este rațional ca inculpata să execute pedeapsa privativă de libertate și se consideră că ultima nu prezintă un pericol social sporit, iar scopul corectării și reeducării inculpatei se va atinge și fără izolarea ei de societate, nefiind necesară aplicarea celei mai aspre pedepse, la speță corect dispunându-se suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Instanța de apel a subliniat că aflându-se la libertate, inculpata va avea posibilitate să muncească și să restituie prejudiciul părților vătămate.

Cu referire la solicitarea părții vătămate Ionița Lidia de încasare a prejudiciului material în sumă de 130 000 lei de la inculpata Servitenco Victoria, instanța de apel a respins-o, or, instanța de fond s-a expus inclusiv și la aspectul dat, constatând cu certitudine că în urma acțiunilor ilegale ale Victoriei Servitenco Victoria, părții vătămate Ionița Lidia i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime totală de 89979,00 lei, sumă reținută prin învinuirea înaintată, confirmată prin probele cauzei penale, pe această sumă partea vătămată depunând cerere de a fi recunoscută ca parte civilă și fiind recunoscută, totodată această sumă fiind solicitată și prin acțiunea civilă,

sumă care a și fost încasată prin sentință.

Ce ține de restul sumei solicitate, de către partea vătămată nu au fost prezentate probe în acest sens, iar motivul invocat că avocatul a scos file din dosar, fiind apreciat de instanța de apel ca unul declarativ, atâta timp cât nu au fost prezentate probe în acest sens.

Cu referire la alegația părții vătămate, că deși în ședința de judecată în instanța de fond din 22.12.2020, a participat procurorul în Procuratura raionului Soroca, Tatiana Andronic, numele acestuia nu a fost inclus în procesul-verbal al ședinței judiciare, instanța de apel a menționat, că apelanta a avut posibilitate după finisarea examinării cauzei să facă cunoștință cu procesele-verbale ale ședințelor de judecată și în cazul dezacordului cu acestea să depună obiecții, ceea ce la materialele cauzei nu se constată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. 10) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar declarat, procurorul a invocat următoarele argumente:

- pedeapsa aplicată inculpatei este una prea blândă, inechitabilă reieșind din circumstanțele obiective în care a fost săvârșită infracțiunea;

- la individualizarea pedepsei penale instanțele nu au ținut cont de prevederile art. 75, 61 Cod penal;

- aplicarea pedepsei cu închisoarea în privința inculpatei va atinge scopul pedepsei penale;

- conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (4) Cod penal, comisă de inculpată, se califică drept una gravă, părților vătămate Ionița Lidia și Covcaliuc Nicolai le-au fost cauzate prejudicii materiale enorme, acestea nefiind pe măsura părților vătămate de a le recupera în termeni restrânși, iar inculpata, din momentul comiterii infracțiunii de escrocherie și până în timpul de față nu a făcut careva încercări de a le recupera;

- în cadrul urmăririi penale inculpata Servitenco Victoria, nu și-a recunoscut vina, declarând faptul, că nu a avut intenția de a intra ilicit în posesia mijloacelor financiare și a bunurilor materiale a părților vătămate și nu a abuzat de încrederea acestora;

- deși ulterior, în ședința de judecată, inculpata a declarat că-și recunoaște vina, acest fapt nu demonstrează căința ei sinceră și activă, ci

faptul, că aceasta a încercat sub orice metodă să evite răspunderea penală pentru fapta comisă cât și răspunderea materială față de părțile vătămate;

- anterior inculpata nu a fost atrasă la răspundere penală, însă comportamentul viclean și dolosiv al ultimei în coraport cu părțile vătămate, nu lasă loc de o interpretare favorabilă a faptului că suspendarea condiționată pe un termen de probă a executării pedepsei cu închisoarea, aplicată de instanța de judecată, va atinge efectul scontat;

- instanța de judecată, aplicând institutul suspendării condiționate a pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatei Servitenco Victoria, a trecut cu vederea și faptul că, inculpata, obținând prin fraudă mijloacele financiare și bunurile materiale de la partea vătămată Ionița Lidia, nu s-a limitat numai cu acest fapt, dar intenționat, fără a avea careva remușcări de conștiință, și-a continuat îndeletnicirea sa criminală și a obținut prin fraudă mijloacele financiare și de la partea vătămată Covcaliuc Nicolai;

- pedeapsa este echitabilă numai atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lor, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

5.2 Partea vătămată Ionița Lidia, prin recursul ordinar declarat, fără a invoca nemijlocit incidența unui temei prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, într-un alt complet de judecată, cu obligarea inculpatei de a restitui integral prejudiciul material.

În motivarea recursului ordinar declarat a invocat că, instanța a neglijat prevederile art. 75 Cod penal. Totodată, deși instanța de apel și-a motivat decizia prin faptul că inculpata fiind la libertate ar avea posibilitatea să muncească și să restituie prejudiciul material părților vătămate, indică că până în prezent inculpata nu s-a încadrat în câmpul muncii și nici nu a întors nimic din prejudiciul material stabilit;

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nemotivate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din argumentele invocate de recurenți, se constată că acestea sunt întemeiate de drept pe temeiurile prevăzute de pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, precum și *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Astfel, din sumarul recursurilor declarate rezultă, că autorii nu sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și critică decizia instanței de apel prin care au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, astfel considerând-o neîntemeiată, sub aspectul individualizării pedepsei.

Sub acest aspect, instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 7, 61 alin. (2), 75 alin. (1) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu

intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Potrivit art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze în partea descriptivă a sentinței aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În corespundere cu art. 395 alin. (3) Cod de procedură penală, în toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoieli cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond la individualizarea pedepsei și aplicarea art. 90 alin. (1) Cod penal inculpatei, nu a motivat suficient oportunitatea aplicării față de aceasta a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, în raport cu prescripțiile legale, adică nu a constatat și stabilit, nu doar în raport cu persoana vinovată, dar și circumstanțele concrete ale cauzei, care ar justifica concluzia că nu este rațional ca aceasta să execute pedeapsa stabilită.

La judecarea cauzei, instanța de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele prezentate care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importantă esențială pentru stabilirea categoriei și măririi pedepsei. Principalele elemente care urmează a fi luate în seamă de către instanțele judecătorești pentru a-și exprima convingerea în legătură cu personalitatea infractorului la individualizarea pedepsei se referă la: datele despre starea psihică-fizică a infractorului; caracteristica socială a infractorului până la săvârșirea infracțiunii; caracteristica infractorului după săvârșirea infracțiunii și atitudinea acestuia față de fapta săvârșită (recunoașterea vinovăției și căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, repararea prejudiciului material etc.)

Deși legea nu îngădește libertatea instanței de judecată de a-și formula convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se corecta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând expres acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei, lucru neefectuat de către instanța de fond. Din examinarea condițiilor în care instanța poate dispune suspendarea

condiționată a executării pedepsei în privința inculpatului, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate din care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Prin urmare, pedeapsa respectivă nu a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale, principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acesteia precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane.

Potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal, ori civil au fost corect aplicate.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a ignorat criteriile de individualizare a pedepsei, deoarece nu a studiat multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele prezentate, nu a constatat și nu a descris în mod convingător circumstanțe care ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatei.

Din lucrările dosarului se reține că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpata Servitenco Victoria a comis o infracțiune care conform art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, iar de pe urma acțiunilor ilegale ale ultimei, părților vătămate Covcaliuc Nicolai și Ionița Lidia, le-au fost cauzate prejudicii materialele în proporții mari. Mai mult la încheierea fiecărui contract inculpata a asigurat părțile vătămate că, ultimele nu vor suporta care-va consecințe din cauza neachitării acestora, urmând ca Servitenco Victoria să soluționeze toate întrebările legale de achitarea contractelor de credit, prezentând astfel, ca adevărată o faptă mincinoasă în privința părților naturii actului juridic și obținând în așa mod încrederea, a obținut bunurile procurate în credit cât și mijloacele bănești, în numerar, pe care le-a însușit. Ca urmare, contractele de credit nu au fost

achitate de către Servitenco Victoria, iar părțile vătămate sunt informate instituțiile bancare și microcreditare despre necesitatea achitării contractelor de credit.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată, că hotărârea instanței de apel prezintă deficiențe în partea individualizării pedepsei penale, or deși lipsa condamnărilor anterioare, reprezintă o chestiune de care urmează a se ține cont la individualizarea pedepsei, acesta nu reprezintă definitiv un criteriu de aplicare a instituției suspendării condiționate a pedepsei penale.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că inculpatei s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

În consecință, Colegiul penal lărgit opinează că argumentele punctate în cererile de recurs privind greșita individualizare a pedepsei sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel nu și-a motivat just soluția adoptată.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării deciziei, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată și chestiunile esențiale supuse atenției sale de partea acuzării, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu și de către partea vătămată Ionița Lidia, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2021, în cauza penală în privința lui *Servitenco Victoria xxx*, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **18 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion